

Grad nøgterne, at det maa være os tilstrækkeligt til, at vi kan gaa med til Anlægget. Og jeg udtalte min Tilslutning til, at man fra Udvalgets Side søgte at faa Forslaget belyst saa grundigt som paa nogen Maade muligt baade med Hensyn til det tekniske Grundlag og med Hensyn til det økonomiske Grundlag, som det er bygget op paa. Jeg tror, det maa erkendes, at man fra Udvalgets Side har rettet alle de Spørgsmaal, som det i disse Henseender var muligt at rette, og jeg glæder mig derfor over, at det ærede Medlem Hr. Korsgaard, efter at alle disse Undersøgelser har fundet Sted, er endt med at anbefale dette Forslag til Vedtagelse, og det saa meget mere, som det ærede Medlem jo har større saglige Betingelser for at bedømme disse Forhold end ret mange andre her i denne Sal.

Jeg skal til Slutning blot sige, at jeg har den Tro til Fremtiden, at naar vi i sin Tid byggede dette Forslag op paa Grundlag af Priserne i 1922, skal det, selv om det maaske kan se noget sort ud i Øjeblikket, nok vise sig, naar Lille Bælts Broen til sin Tid er færdig til at tages i Brug — forhaabentlig om 8—10 Aar —, at de økonomiske Forhold i vort Samfund har formet sig saaledes, at det har været forsvarligt for os at lægge Priserne i Efteraaret 1922 til Grund. Alle de Undersøgelser, der har fundet Sted, de Overslag og Tilbud vedrørende Dele af dette Anlæg, som vi har modtaget fra Udlandet, har vist os, at vi har bygget vore Beregninger meget nøgternt. Derfor tror jeg, at det nok skal vise sig, at disse Overslag til 1922-Priser i det hele og store vil komme til at holde; og derfor tror jeg ikke, at man fra dette høje Tings Side skal nære nogen Ængstelse ved at gaa til dette Forslag, og det saa meget mindre, som det i Virkeligheden er saaledes, at hvis dette Forslag vedtages, binder vi ikke den danske Stat til saa store Udgifter i den kommende 10 Aars Periode som, hvis vi bliver ved de allerede bestaaende Love. Den Udsættelse, som der er Tale om med Hensyn til de to Baneanlæg oppe Nord for Aarhus, repræsenterer et betydeligt større Beløb end det, der vil medgaa til Gennemførelsen af Lille Bælts Broen. Hvis man bliver staaende paa de bestaaende Love, vil man i de kommende Aar være bundet til betydelig større Udgifter, end hvis man gaar til Vedtagelsen af Lille Bælts Broen. Og dette Anlæg giver et mægtigt Plus trafikmæssigt for de danske

Statsbaner, der tjener i høj Grad til at forbedre deres Økonomi, driftsmæssigt set.

Jeg kan derfor ikke se rettere end, at det vil være baade forsvarligt og rigtigt at gaa til at vedtage dette Forslag. Jeg skal derfor varmt anbefale at stemme for det, og jeg tillader mig tillige at udtale Haabet om, at det skal lykkes at faa Lovforslaget gennemført i indeværende Rigsdagssamling. Jeg tror, at vi ved vort Arbejde paa at faa dette Forhold ordnet har gavnet det Samfund, hvis Tjenere vi alle maa være.

Fraenkel: Heller ikke jeg anser det for opportunt, nu da vi er saa nær ved Samlingens Slutning, og da vi jo staaar overfor et Valg, at komme nærmere ind paa de økonomiske Grundspørgsmaal, som maa drøftes — selvfølgelig —, hvis vi skal have fast Grund under Fødderne ved Behandlingen af enkelte Forslag, som f. Eks. dette. Men helt forbigaa de Udtalelser af den højtærede Trafikminister, som han fremkom med, og som i øvrigt gav et saa fortræffeligt Grundlag for en saadan dybere Diskussion, kan jeg dog ikke. Den højtærede Trafikminister mente, at mit Syn var pessimistisk, og det er rigtigt. Jeg ser pessimistisk paa den økonomiske Fremtid. Ministeren mente, at han derimod talte paa Grundlag af en sund Optimisme, og som Støtte for det sunde i hans Optimisme anførte han da, at vor produktive Kraft var i fuld Udvikling, og vi kunde ikke ved at gaa mod et Lovforslag som dette modsætte os en yderligere Udvikling af denne produktive Kraft.

Jeg gør deroverfor opmærksom paa, hvad jeg tidligere har sagt fra dette Sted, at det ikke er den produktive Kraft, det er Markederne, det kommer an paa. Det er fra Markederne, at Kravet bliver stillet til teknisk Udvikling og til Udvikling af den produktive Kraft, og jo mere vi har den produktive Kraft udviklet ved et vigende Marked, desto værre sidder vi i det, fordi det at udvikle den produktive Kraft, det at arbejde intensivt betyder at binde meget store Kapitaler, som atter skal forrentes med store Renter. Og ved et vigende Marked er der ikke Brug for hele den Produktion, som disse intensive Foretagender er i Stand til at producere. Renterne derimod skal betales. Følgelig, jo mere Markedet viger, og jo bedre Produktionsmidlerne er, desto værre sidder man i det. Det gør den private Forretning, det gør Nationen som Helhed.